

– $(I - L) = -0.006$ (влиянието на промяната в повъзрастовата смъртност),

$(I - F) \cdot (I - L) = 0.002$ (съвместното влияние на промените в двата фактора).

При тази схема резултатите, които се получават, са аналогични, както при мултипликативната схема. Общият относителен прираст на нето коефициента е отрицателен, възлиза на -0.341 от базисното равнище. Двете влияния - на раждаемостта и на смъртността, са в противоположни посоки, като първото - влиянието на раждаемостта, в много голяма степен изчерпателно оформя резултата. (Индексът на влиянието на раждаемостта възлиза на -0.345 .) Влиянието на смъртността е слабо, положително (индекс, възлизащ на $+0.006$), а съвместното влияние на двата фактора е още по-слабо, отрицателно (индексът възлиза на -0.002).

Б. Приложение на метода, изложен в т. I.Б, с примерите за Русия и България

1. Русия

За Русия използваме данни за базов период $a = 1986-1987$ г. и индексирани $b = 1996$ г., както и стандартизирани данни за смъртността (от типови таблици).

От Борисов (2001) сме ползвали следните данни за трите периода (вж. табл. 1 от приложението):

- за базисния период: ред L_x^a и коефициент $R_0^a = 1.038$,

- за индексирания период: ред F_x^b и коефициент $R_0^b = 0.603$,

- за стандартния период: ред $5.L_x^s$ от стандартни стойности на броя живеещи на възраст $[x, x+5)$.

От уебсайта "Демография России и Российской империи" (<http://dmo.econ.msu.ru/demografia/>) сме ползвали данни за изчисляване на ред F_x^a за базисния период (вж. табл. 1 от приложението).

Прилагаме формула (4') за декомпозиране на отношението между двата нето коефициента на произведение от три индекса и получаваме:

$$\frac{R_0^b}{R_0^a} = \frac{\sum F_x^b \cdot L_x^b}{\sum F_x^a \cdot L_x^a} = \frac{\sum F_x^b \cdot L_x^s}{\sum F_x^a \cdot L_x^s} \cdot \frac{\sum F_x^b \cdot L_x^b}{\sum F_x^b \cdot L_x^s} \cdot \frac{\sum F_x^a \cdot L_x^a}{\sum F_x^a \cdot L_x^s} = F_s \cdot (L_{b/s} : L_{a/s}) =$$

$$= \frac{0.621}{1.067} \cdot \left(\frac{0.603}{0.621} : \frac{1.038}{1.067} \right) = 0.582 \cdot (0.971 : 0.973) = F_s \cdot L_s = 0.582 \cdot 0.998 = 0.581,$$